No. 75. ANNO 1850. **ARNHEMSCHE COURANT.** Woensdag 17 April.

☞ *De gewone Donderdagsche Courant zal morgen, wegens herstellingen aan de drukkerij, niet worden uitgegeven.*

Buitenlandsche berigten.

DUITSCHLAND.

Frankfort, 12 *april.* In Dresden zijn thans reeds 11 doodvonnissen geveld, ter zake van den opstand aldaar. Er zijn nog een aantal aangeklaagden, aan welke hetzelfde lot te wachten staat. Naar men verneemt weigeren de advocaten aldaar zich met hunne verdediging te belasten, op grond, dat de regtbank tot dusverre geenerlei acht heeft geslagen op hetgeen door de verdedigers ter décharge der beschuldigden was aangevoerd, en derzelver veroordeeling reeds vooraf schijnt besloten te zijn.

De regering heeft op nieuw het dragen van wapenen strengelijk verboden; ook verhindert zij op willekeurige wijze het vestigen van Duitsch-katholijke gemeenten, die elders ongemoeid bestaan.

— Uit Innsbrück wordt medegedeeld, dat al de in Tyrol en Vorarlberg, geconcentreerde troepen bevel hebben ontvangen, zich marschvaardig te houden. Naar men beweert, zullen zij een kamp in Zuid-Duitschland betrekken.

In den Elzas zijn allerlei oorlogzuchtige geruchten in omloop, en wel ten gevolge van de krijgstoerustingen in Duitschland, die men vreest dat tegen Frankrijk gerigt zullen zijn. Ofschoon nu de Fransche regering deze vrees niet deelt, ziet zij zich hierdoor echter verpligt talrijke troepen in staat van activiteit te houden. Deze staat van zaken werkt nadeelig op de herleving der industrie. Inmiddels wordt aldaar een waakzaam oog op de Duitsche vlugtelingen gehouden, die allen naar het binnenland gezonden worden.

— Uit Wurtemberg wordt op officiëele wijze het gerucht tegengesproken, dat de Koning van Wurtemberg voornemens zou zijn, nopens zijne tegenwoordige betrekkingen tot Pruisen, eene memorie aan de overige Europeesche regeringen te rigten.

Frankfort, 13 *april.* De cathegorische nota van Oostenrijk aan het Pruisische kabinet, waarin krachtig geprotesteerd wordt tegen de militaire overeenkomsten, bestaat werkelijk. Deze overeenkomsten, welke Pruisen met Brunswijk, Mecklenburg en Baden gesloten heeft, worden onbestaanbaar verklaard met de militaire bondsinrigting, waaraan Pruisen nog onlangs verklaard heeft getrouw te willen blijven. Oostenrijk is wel van oordeel, dat in die inrigting verandering moet komen, maar wil niet toegeven, dat in een bestaand regt, zonder toestemming der daarin betrokkenen, verandering worde gebragt. Ditzelfde grondbeginsel volgt Oostenrijk, ten aanzien van het Erfurtsche onderwerp.

Berlijn, 13 *april.* Vermits de noodzakelijkheid eener wijziging van de tarieven van het tolverbond zich hoe langer zoo meer doet gevoelen, heeft de Pruisische regering aan de overige regeringen van het tolverbond het voorstel gedaan, om de reeds tweemaal uitgestelde algemeene conferentie in het begin der maand juli te Kassel te houden, ten einde over de alsdan voor te stellen veranderingen in het tarief te beraadslagen.

— Nopens de verlenging van het interim verneemt men, dat het Pruisische kabinet voorslagen dienaangaande uit Weenen verwacht. Het schijnt ook, dat men te Weenen ernstig hierop bedacht is.

— Uit Ostrawo wordt van 10 april aan een Silesisch dagblad het volgende geschreven: »Het schijnt dat 50,000 Russen in de volgende week over de grenzen zullen trekken. In Kalisch is een artilleriepark van 70 stukken en 50 treinwagens aangekomen. De Russen verzekeren, dat zij naar Duitschland trekken."

ENGELAND.

Londen, 13 *april.* De commissie voor de tentoonstelling in 1851 heeft reeds 229 teekeningen voor een gebouw, daartoe strekkende, ontvangen. Van die plannen zijn 34 van buitenlandsche architecten afkomstig.

— In de zitting van het huis der gemeenten heeft lord *John Russell* gisteren den voorslag gedaan tot het benoemen eener speciale commissie, belast met het doen van onderzoek naar de tractementen of belooningen van de leden der beide kamers van het parlement, die openbare, door de kroon te begeven posten vervullen, naar de tractementen der magistraatspersonen in de hooge geregtshoven des rijks, naar de pensioenen aan regters toegekend en naar de uitgaven voor de diplomatie. Nadat een amendement van den heer *Horstman*, die het onderzoek ook tot de traktementen, enz. der geestelijke dignitarissen had uitgestrekt willen zien, was verworpen, werd de motie van den minister met groote meerderheid aangenomen.

— Men heeft dezer dagen eene schilderij van *van Dijk* terug gevonden, die ook eene groote historische waarde heeft, namelijk het portret van *Karel I*, door den beroemden schilder in 1640 vervaardigd.

BELGIE.

Brussel, 14 *april.* Het was onmogelijk dat het sluiten der kiezers-vereenigingen, te Parijs ten uitvoer gelegd op order van den prefect van politie, geene aanleiding gaf tot interpellatiën van de tribune der Wetgevende Vergadering; het was niet minder onmogelijk dat uit die interpallatiën geene onstuimige tooneelen volgden. Dit heeft dan ook gisteren plaats gehad. Vreemd inderdaad, dat het volk thans lessen van gematigdheid geeft aan zijne vertegenwoordigers. Het sluiten der clubs heeft geenen tegenstand ontmoet, heeft in de arrondissementen waar het plaats had, geene demonstratiën uitgelokt. De leden hebben zich op de eerste aanmaning van den commissaris van politie rustig verwijderd, aan het bureau de zorg overlatende om aan dien ambtenaar een protest ter hand te stellen. In de vergadering daarentegen is de storm losgebarsten op de banken der Bergpartij. De regterzijde die, sedert eenigen tijd, bij hare tegenstanders niet schijnt te willen achterblijven, heeft haar voorbeeld gevolgd en op de wetgevende tribune van Frankrijk kleeft een schandaal te meer.

De heer *Baroche*, minister van Binnenlandsche Zaken, heeft zich, als beweegreden tot den maatregel, beroepen op de wet van 19 juni 1849 tegen de clubs. Men heeft hem, niet zonder eenigen grond, tegengeworpen, dat, daar deze wet hem voldoende was om de kiezersvereenigingen die hem gevaarlijk toeschenen, te doen sluiten, het nieuwe ontwerp, dat hij met dit doel had aangeboden, volstrekt nutteloos was. Welligt is dit de reden dat de vergadering zich niet haast hetzelve te bediscussiëren.

Hoe het zij, zoo als te voorzien was is de orde van den dag ten aanzien der interpellatien met eene groote meerderheid aangenomen.

Overigens schijnt de tijd dat de kiescomité's invloed hadden, voorbij te zijn. Men kent de protesten tegen de *Union électorale* ten gevolge der keuze van den heer *Fernand Foy*. Het socialistisch conclave schijnt, op zijne beurt, met magteloosheid geslagen, en men weet niet welke kandidaat uit zijne beraadslagingen zal te voorschijn komen. De gedelegeerden, eenstemmig ten opzigte der personen die men moet afwijzen, kunnen zich volstrekt niet verstaan over dengenen die men moet aannemen. Na zich van den heer *Dupont* (de l'Eure) bediend te hebben om de kandidatuur van den heer *de Girardin* tegen te werken, schijnen zij besloten te hebben ook dezen op te geven. Men spreekt van den heer *David* (van Angers), den beeldhouwer; van *Beranger*, die het stellig niet zoude aannemen; van eenen socialist *pur sang*, den heer *Willegardel*, eenen onbekende; van eenen militairen kandidaat, die zeker volstrekt geene kans zoude hebben en nog van onderscheidene andere kandidaten.

Wij zijn nog veertien dagen van het oogenblik der verkiezingen verwijderd en in veertien dagen moet en kan er nog veel voorvallen. Maar het zoude allermoeijelijkst zijn met juistheid op te geven welke de gevolgen zullen zijn van de algemeene verwarring, die op dit oogenblik bij alle partijen schijnt te bestaan.

De *Patrie* kondigde gisteren aan dat het kabinet besloten had de wet op de drukpers intetrekken. De overige ministeriëele bladen hebben het feit zonder aanmerkingen medegedeeld, doch van den anderen kant bijzonderheden behelzende, die deze intrekking niet zouden aanduiden. Heden spreekt het *Bulletin de Paris* het berigt tegen, en de *Patrie* verbetert of bevestigt hetzelve niet. Wat zal men gelooven?

De vereeniging der *rue Richelieu*, die, zoo als men weet, weder op nieuwe grondslagen hersteld is, heeft besloten de terugwerkende kracht, door de commissie aan de wet op de deportatie gegeven, te ondersteunen. Het is dus waarschijnlijk dat, tegen hetgeen men hoopte, die bepaling zal worden aangenomen. De vereeniging heeft daarentegen bepaald, dat zij de verzwaring der opsluiting in de ballingschap zal verwerpen.

De voorvallen van insubordinatie, die men zeide dat in een regement te Angers hadden plaats gehad, zijn ten deele bevestigd, maar zij zijn op verre na niet van zulk eenen ernstigen aard. Het zoude niet anders zijn dan eene poging tot oproer van een vijftigtal beschonkene soldaten. Men moet hopen dat men de feiten, na ze overdreven te hebben, niet te zeer verkleint, en dat het laatste verhaal geheel naauwkeurig is.

De Paus is den 6den te Terracina aangekomen en zoude van daar zijne reis over Frosinone voortzetten. De Fransche regering heeft daarvan per telegraaf berigt ontvangen. Dit zoude bewijzen dat de Paus wel degelijk den weg naar Rome volgt.

De ontvangst die hem tot nu toe van de bevolking der Romeinsche staten is te beurt gevallen, leverde, zoo zij al niet met geestdrift gepaard ging, dan toch teekenen van groote sympathie.

De wet op de afschaffing der geestelijke privilegiën in zake van regtspraak, werd door den Sardinischen Senaat, in de zitting van den 8sten april, met 51 tegen 29 stemmen aangenomen. Dit resultaat werd door de vergadering en van de tribunes met uitbundige toejuichingen begroet.

In den avond van den zelfden dag hebben er te Turijn, ter oorzake van het aannemen der wet, eenige demonstratiën plaats gehad, die men gemakkelijk heeft onderdrukt, daar het bestuur eene ontzaggelijke menigte troepen op de been had gebragt.

Binnenlandsche Berigten.

Amsterdam, 15 *april.* Het te Rotterdam in omloop geweest zijnde gerucht als zouden de heeren Scheepsbouwmeesteren *Fop Smit c. s.*, de Rijkswerf hebben aangekocht voor een en een half millioen guldens, kan men ten stelligste tegenspreken als geheel bezijden de waarheid zijnde, evenzeer alsdat daar ter plaatse een Entrepot zou worden opgerigt.

— Men kan thans als zeker mededeelen, dat alle huizen en panden aan 's Rijkswerf te Rotterdam toebehoorende, met 1 juli aanstaande zullen worden ontruimd; en dat de Handel-maatschappij geen langer gebruik wil maken van de panden enz. der voormalige rijks-lijnbaan, zoodat ook dit terrein geheel zal ontruimd worden.

— Verre de meeste scheepstimmerlieden, beambten en verdere aanhoorigen, tot het nu opgeheven wordende maritieme etablissement te Rotterdam behoorende, hebben zich bereid verklaard naar andere Rijkswerven verplaatst te worden. — Men verneemt, dat diegenen, aan welke om de eene of andere reden hun verzoek niet kan worden toegestaan, zullen gepensioneerd worden, tot een bedrag, naar gelang hunner dienstjaren en in diezelfde evenredigheid voor korteren of langeren tijd.

— Men kan nu met zekerheid melden, dat de heeren *Beijerinck* en *Scholten* hun plan tot het leggen eener brug over de rivier de Maas, te Rotterdam, bereids hebben ingediend met al de daartoe behoorende bestekken, aan de bevoegde autoriteiten; zijnde hetzelve thans bij het Rotterdamsche stedelijk bestuur in behandeling; bij deze plannen is tevens gevoegd een tarief voor den overtogt. — De brug zelve zal gelegd worden van het zoogenaamde Bolwerk aan de westzijde der oude haven, terwijl er aan de overzijde een handelsdok zal worden aangelegd tot berging in den winter der koopvaardijschepen. — Men is te Rotterdam met deze belangrijke onderneming zeer ingenomen, welke ongetwijfeld na de voltooijing, eene snelle, prachtige en nuttige uitbreiding der stad aan den zuidelijken Maasoever zal ten gevolge hebben.

De zoo moeijelijke overtogt aan het Katendrechtsche veer bij het Nieuwe Werk, zou door deze onderneming geheel noodeloos worden. (*Amst. C.*)

's Gravenhage, 15 *april.* Hunne Majesteiten de Koning en Koningin benevens HH. KK. HH. Prins en Prinses *Frederik der Nederlanden*, en HD. dochter, H. K. H. Prinses *Louisa*, zijn heden middag te 12 ure 55 minuten van Amsterdam in deze residentie teruggekeerd. Z. K. H. Prins *Hendrik* heeft zich, gelijk berigt was, naar H. M. de Koningin-moeder begeven.

— Bij besluit van den 13den april jl., heeft de minister van Binnenlandsche Zaken,

Gelet op het koninklijk besluit van den 8sten december 1847 (*Staatsblad* no. 72), houdende bepalingen in verband tot de invoering van electro-magnetische telegrafen, en op de concessiën in overeenstemming met de voorschriften van dat besluit verleend:

Gelet op de nieuwe aanzoeken tot het bekomen van gelijke concessiën gedaan;

In aanmerking nemende, dat de beslissing over die aanzoeken afhangt van het antwoord op de vraag:

vooreerst, of het belang van den staat medebrengt telegraphen op 's rijks kosten aan te leggen en te doen bedienen;

ten andere, of niet in allen gevalle een algemeen net van telegraphische lijnen voor het geheele rijk behoort te worden vastgesteld, ten einde alleen in de rigtingen daarbij aangewezen, hetzij lijnen aan te leggen, hetzij vergunning tot aanleg te verleenen, en met de regeringen der naburige staten in geregelde onderhandeling te kunnen treden over eene aansluiting;

Eene commissie benoemd, bestaande uit de heeren *L. J. A. van der Kun*, inspecteur van den waterstaat; *F. W. Conrad*, ingenieur van den waterstaat, ingenieur-directeur van de Hollandsche ijzeren Spoorweg-Maatschappij; en *E. Wenckebach*, te Amsterdam.

Die heeren zijn uitgenoodigd zich met de overweging der bovenvermelde vragen onledig te houden, en den minister binnen den kortst mogelijken tijd deswege te dienen van consideratiën en advies met bijvoeging van een ontwerp der verordeningen, door de wet of door een algemeenen maatregel van inwendig bestuur voor te schrijven, tot regeling van de dienst en het gebruik der telegrafen, buiten de bepalingen van het koninklijk besluit van 8 december 1847, vereischt.

Zwolle, 14 *april.* Wij kunnen thans met genoegen vermelden, dat de zaak tusschen de hooge regering en de Overijsselsche spoorweg-maatschappij ter zake van het waarborgs-kapitaal finaal is geschikt. Het contract is door partijen de vorige week geteekend en woensdag jl. is het depôt, bestaande in 780 certificaten W. S. à *f* 1000, ieder rentende $2\frac{1}{2}$ pct., alhier aangekomen, vertegenwoordigende een kapitaal van *f* 429,000, met de verschenen renten ongeveer *f* 450,000.

Thans zullen spoedig verdere maatregelen geno-

men worden, om eenen aanvang te maken met de kanalen door Overijssel; niemand zal alzoo meer bevreesd behoeven te zijn geen werk te kunnen vinden, want uit het eene vloeit het andere voort; immers met de kanalen, gaan de ontginningen, waterleidingen en daarna handel en scheepvaart op die kanalen hand aan hand; reeds hoort men gewagen van trekschuitenveeren in alle rigtingen derzelve; voor Overijssel breekt alzoo eene heerlijke toekomst aan.

Het ontwerpen der statuten en de benoeming van elf commissarissen, waarvan drie de spoorweg-maatschappij zullen vertegenwoordigen, en wel de heeren jhr. mr. *W. G. Hovy*, *G. Salomonson* en *D. van Schreven*, zal weldra geschieden.

Naar wij verder vernomen hebben zullen den commissarissen, die de commissie uitmaken, geene belooning of defrooijementen toegelegd worden, zoodat de boekhouder en de secretaris alleen gesalarieërde employés zullen zijn. Wij verheugen ons over deze oeconomie en denken hierbij met droefheid aan de Dedemsvaart, die eenige tonnen gouds verslonden heeft, welke bespaard hadden kunnen worden.

Men bespeurt bij de kleine schipperij eene levendigheid, welke zelden zoo was, men kan geene schippers bekomen, om den steen van de oevers te transporteren, bijna niet tegen dubbele vrachtprijzen. De meeste schippers vervoeren turf, waaraan met den langdurigen winter groote behoefte is ontstaan. Mogt die levendigheid zoo aanhouden, het zou den vervallen schippersstand spoedig weder in het leven teruggroepen. (*Amst. C*)

Arnhem, *15 april.* Gisteren avond heeft de beroemde *Gutzlaff*, de apostel van China, in het groote kerkgebouw der Nederduitsche hervormde gemeente eene redevoering gehouden. De menigte, die was opgekomen om den merkwaardigen man te hooren, was grooter dan ooit, naar menschen geheugenis, zich in die kerk vereenigd had. Van daar dan ook dat de door hem aanbevolen inzameling ten behoeve van het *Nederlandsch Zendelinggenootschap*, de aanzienlijke som van *f* 188 heeft opgebragt. — Wij hebben het niet ondienstig geacht bij dit berigt optenemen, wat in het *Conversations Lexicon*, Leipzig bij *Brockhaus*, 1844, omtrent *Gutzlaff* gezegd wordt. Dat artikel luidt aldus:

»*Karl* (*Friedrich August*) *Gutzlaff*, zendeling, werd den 8 julij 1803 te Pyritz in Pommeren geboren, alwaar hij op de burgerschool onderwijs genoot. Reeds hier vertoonde zich bij hem een vrome zin, met vurige begeerte naar kennis en een zeer buitengewoon talent. Intusschen konden de ouders van den knaap, om hunne armoedige omstandigheden, niet voldoen aan zijnen wensch, zich door wetenschappelijke studiën voor de dienst des Evangelie's te bekwamen; zij zonden hem naar Stettin om aldaar het handwerk van zadelmaker te leeren. Hier vervaardigde *Gutzlaff* een gedicht, waarin hij zijne gewaarwordingen en wenschen ter nederschreef en reikte dit in het jaar 1821 den koning van Pruisen over, toen deze zich te Stettin bevond. De koning bezorgde nu de opneming van *Gutzlaff* in de kweekschool voor zendelingen, die onder den gunstig bekenden *Jänike*, te Berlijn bestond. Reeds na een verblijf van twee jaar aldaar, omstreeks Paschen 1823, konde hij naar het Nederlandsche zendelinggenootschap te Rotterdam worden gezonden, dat hem tot zendeling naar de Battas op Sumatra bestemde. Om gelegenheid te hebben zich voor zijnen gevaarlijken en moeijelijken werkkring volkomen voor te bereiden, konde hij eerst in augustus 1826 derwaarts vertrekken. Daar hij door den op Sumatra uitgebarsten oorlog, genoodzaakt was op Java te blijven, vestigde hij zich te Batavia, alwaar hij door den Engelschen zendeling *Medhurst* bij de aldaar aanwezige Chinezen ingeleid werd, zich op het aanleeren der Chinesche taal toelegde en met eene rijke Engelsche in het huwelijk trad. Daar hij reeds na twee jaar de Chinesche taal volkomen magtig was en zich in het algemeen met de zeden en gewoonten der Chinezen zoo vertrouwd gemaakt had, dat hij door de Chinezen, onder den naam *Schih-Li*, in de familie *Kwo*, in de provincie Fo Kien werd opgenomen, kwam hij tot het besluit, zijne verbindtenis met het Nederlandsch zendelinggenootschap geheel op te geven, en als zelfstandig persoon zijne krachten aan het Chinesche rijk te wijden. Hij sloot zich nu aan den Engelschen zendeling *Tomlin*, en ondernam met hem, omstreeks den zomer van 1828, eene reis naar Siam. Beiden vestigden zich in de hoofdstad Bankok, deels om aldaar het Evangelie te prediken, deels om eene volledige kennis der Siamesche taal te verkrijgen en zich het Chineesch nog beter eigen te maken. Wij bezitten over deze reis en het verblijf te Bankok, twee dagboeken, waarvan het eene, dat van *Tomlin*, met augustus 1828 begint en loopt tot mei 1829, toen *Tomlin* het zendelingswerk te dier plaatse alleen aan zijnen vriend overliet; het andere, van *Gutzlaff*, loopt over drie jaar. Behalve hetgeen *Gutzlaff* verrigtte tot verspreiding van het Evangelie, die ook hier met rijke vruchten gezegend werd, arbeidde hij in dien tijd aan eene Siamesche spraakkunst en met *Tomlin* aan eene vertaling van het Nieuwe Testament in het Siameesch. Tot herstel van zijne gezondheid, die veel geleden had, ondernam hij op raad van eenen Chineschen vriend, eene reis naar China, op welke hij tot het besluit kwam, het Evangelie in het hart van China over te brengen. Van toen af werd Macao zijn hoofdstation, alwaar hij zich naauw verbond met *Rob. Morrison.* Hij rigtte scholen op, verspreidde christelijke tractaatjes in de Chinesche taal, arbeidde met *Medhurst*, die hem naar Macao gevolgd was, en met twee andere sinologen, aan eene nieuwe vertaling van den Bijbel in het Chineesch, legde met *Morrison* den grond tot een genootschap ter verspreiding van nuttige kundigheden in China, gaf een maandschrift in het Chineesch uit, terwijl hij bij al dien arbeid, waardoor hij somtijds 20 drukkers te gelijk werk verschafte, niet verzuimde, ook door het levende woord, zoowel te Macao, als op zijne reizen die hij van daar ondernam, te werken. »Verg. zijn *Journal of three voyages along the coast of China in 1831, 1832 and 1833, with notice of Siam, Corea and the Loochoo-Islands.*" uitgegeven door *W. Ellis* (Lond. 1834; in het Hoogd. Basel 1835.) Alles ging goed, tot dat *Gutzlaff* de opmerkzaamheid der Chinesche overheid gaande maakte en verdacht werd gehouden, van door zijne handelingen de zelfzuchtige bedoelingen der Engelschen in de hand te werken. Eene poging, in mei 1835 in het werk gesteld, in het binnenste der provincie Fo-Kien in te dringen, mislukte geheel en al. Tegelijkertijd verscheen er een verbod tegen het drukken van Chinesche boeken van christelijken inhoud; de drukkerij moest van Macao naar Singapore verplaatst worden, en zelfs de vrije verspreiding van dusdanige boeken onder de bewoners van Canton, hield op. Van nu af in zijn zendelings-werk belemmerd, was hij bij de Engelsche expeditie naar China des te ijveriger, aan welke hij door zijne kennis der Chinesche taal en van den toestand van China wezenlijke diensten bewees. Ook nam hij een werkzaam deel aan het tot stand brengen van den vrede tusschen China en Engeland in 1842. *Gutzlaff* heeft bij zijne kennis en met zijne onvermoeide werkzaamheid, door zijne reizen in China de wetenschappen en de kennis van China veelzijdig verrijkt, maar zeker niet den juisten weg ingeslagen tot uitbreiding van het Evangelie in China en is ook in dit opzigt voor China niet van veel nut geweest. Nog maken wij melding van zijne »*Geschichte des Chines. Reichs*" (Hoogd. door *Bauer*, Quedlinb. 1836.)"

Bij het laatste gedeelte van dit stuk, dat in het jaar 1844 reeds werd uitgegeven, maken wij de opmerking, dat dit voorzeker thans niet meer van toepassing is, nu men weet dat de merkwaardige man, niet slechts van den Keizer van China onbepaald verlof heeft ontvangen tot verspreiding van den Bijbel in de Chinesche taal, maar ook reeds aan een aantal Chinezen, die het christendom omhelsd hadden, zoodanig onderwijs heeft gegeven, dat zij zelven als zendelingen onder hunne broeders rondreizen en dus het Evangelie door Chinezen aan Chinezen verkondigd wordt; nu het van algemeene bekendheid is, dat door zijne bemoeijingen, sedert 1844 de *Chinesche christelijke vereeniging* ontstond en grootelijks werd uitgebreid, door welke in 1846, Evangelie-predikers werden afgezonden door de geheele provincie Kwantung, die meer dan 19 millioen inwoners telt, en die zelfs in 1848 tot de hoofdstad Pekin met haren arbeid doordrong. Als consul-generaal van Engeland, naauw aan dat rijk en vooral aan het Engelsche Zendelinggenootschap verbonden, werd hij in het vorige jaar door de tusschen China en Engeland bestaande spanning gedrongen, de reis naar Engeland te ondernemen, het land, dat hij *zijn* land noemt, *zijne* landgenooten te verlaten en aan de Britsche regering zijne beschouwingen mede te deelen, omtrent den toestand van het ontzaggelijk rijk. Thans gewis, kan met allen nadruk van den eerbiedwaardigen man worden gezegd, dat hij werkelijk *is*, zoo als men hem noemt, *de Apostel van China*, die alle moeiten en gevaren getrotseerd heeft, om te arbeiden aan de grootsche taak welke hij zich heeft voorgesteld.

Arnhem, *16 april.* Op gisteren is hare Majesteit de Koningin-weduwe, van het logement *Bellevue* naar Hoogstderzelver lustslot Soestdijk vertrokken. Ten blijke harer tevredenheid heeft jufvr. *Frohnhauser* eene kostbare speld ten aandenken ontvangen.

— In de *Staats-Courant* van heden vinden wij opgenomen drie Koninklijke besluiten, onder dagteekening van 10 april, betrekkelijk tot de vorming en zamenstelling van het *comité van defensie*. Gebrek aan tijd en plaats belet ons deze besluiten thans in hun geheel op te nemen. Wij zullen ons voor het oogenblik vergenoegen met de mededeeling dat *voorloopig* benoemd zijn:

tot gewone leden,

de generaals-majoor, baron *C. Nepveu*, adjudant in buitengewone dienst, chef van den generalen staf van het leger;

graaf *J. F. Du Monceau*, adjudant in buitengewone dienst, kommandant van de brigade cavalerie;

P. R. Falter, kommandant van het personeel der artillerie;

H. G. Seelig, gouverneur der Koninklijke militaire academie,

C. W. J. Storm de Grave, kommandant van de reserve-brigade;

den kolonel der genie *C. F. Geij van Pittius*, inspecteur der 1ste fortificatie-inspectie;

den majoor *J. J. van Mulken*, van het regement grenadiers en jagers;

jhr. *C. M. Storm van Gravesande*, oud-officier der genie;

tot buitengewone leden:

den generaal-majoor dr. *P. A. Beckers*, inspecteur-generaal van de geneeskundige dienst der land- en zee-magt;

den majoor *G. Falck*, onder-intendant der militaire administratie van de 1ste klasse.

Bij het derde besluit is aan Z. K. H. Prins *Frederik der Nederlanden*, in zijne hoedanigheid van Veldmaarschalk, de bevoegdheid toegekend tot bijwoning van het comité van defensie zoo dikwijls hij zulks verkiezen zal, met bepaling dat hij daarin zal uitbrengen eene adviserende stem.

STATEN-GENERAAL.

TWEEDE KAMER.

Zitting van maandag, 15 april.

Is ingekomen eene koninklijke boodschap van 25 maart, ten geleide van een ontwerp van wet betrekkelijk de kosten van vervolging in zake van directe belastingen. — Verzonden naar de straks te trekken afdeelingen voor april en mei.

Is ingekomen een koninlijk besluit, tot overbrenging door den minister van Justitie der ontwerpen van wet, wegens het regentschap en de voogdij, in eene op den 19den dezer, des middags te 12 ure, te houden vereenigde zitting der beide Kamers. — Aangenomen voor kennisneming.

Is ontvangen eene missive van den minister van Financiën, van den 30sten maart, ten geleide eener opgave van verkochte of afgestane domeinen, gedurende 1849. — De voorzitter stelt voor, de stukken te doen drukken en ronddeelen en te stellen in handen eener commissie, ten einde daarover rapport uit te brengen.

De heer *Wintgens* is in de gelegenheid geweest, ter griffie inzage van die stukken te nemen. Zij zijn zeer volumineus, meestal uit cijfers bestaande. Als lid der huishoudelijke commissie moet hij doen opmerken, dat de kosten van drukken niet minder dan *f* 300 zouden bedragen. Met afwijking van de gewoonte stelt hij dien ten gevolge voor, die stukken ongedrukt in handen der commissie te stellen, welke alsdan het resultaat zal doen kennen, waarom het toch eigenlijk te doen is.

Overeenkomstig dit voorstel wordt besloten, terwijl door den voorzitter tot leden der commissie, belast met het uitbrengen van het rapport, worden benoemd de heeren: *van Doorn*, *Smit*, *van Nispen*, *Winterberg* en *Dirks*.

De *voorzitter* herinnert, dat in de laatste zitting besloten is, de toen afgebroken beraadslagingen over de voordragt nopens de munt op een' nader te bepalen dag te hervatten. Thans heeft de minister van financien eene nadere nota van wijzigingen ingezonden. Dien ten gevolge stelt de voorzitter voor, de beraadslagingen te hervatten op morgen ochtend ten 11 ure. — Dienovereenkomstig wordt besloten.

Vervolgens wordt overgegaan tot het trekken der afdeelingen waarna de leden zich in die afdeelingen begeven, tot het verkiezen van voorzitters, tweede voorzitters en de leden der commissie van de verzoekschriften voor de maanden april en mei.

De uitslag dezer verkiezing is als volgt:

Voorzitters, de heeren: 1. *Verwey Mejan*, 2. *Wichers*, 3. *Dullert*, 4. *van Heemstra*, 5. *Boreel.*

Tweede voorzitters, de heeren: 1. *Schooneveld*, 2. *de Man*, 3. *Hugenholtz*, 4. *de Monchy*, 5. *van Twist.*

Commissie tot de verzoekschriften, de heeren: *van Eck*, *Westerhoff*, *de Fremery*, *Zijlker*, *van Voorst.*

Niets meer aan de orde van den dag zijnde, zoo wordt de vergadering tot morgen ochtend te 11 ure gescheiden.

Mengelwerk.

Varia.

's Gravenhage, *april.*

PRUISEN EN DE DUITSCHE ZAKEN.

De Duitsche zaken zijn thans tot een punt gekomen, waarop eene ontknooping schijnt te moeten volgen; en indien de Pruisische regering voortgaat op den weg welken hare tegenwoordige raadslieden haar afbakenden, moet zij bereid wezen — en wij gelooven steeds dat zij het *niet* is — om de jammeren van eenen broeder-oorlog te tarten. Er bestaat geen grond, om te onderstellen, dat het Pruisische volk bepaaldelijk zijn zegel gehecht heeft aan de plannen en bedoelingen, die, ongelukkiglijk, bij het kabinet van Berlijn al te gereeden ingang hebben gevonden. Integendeel, de oproeping der Pruisische kiezers om leden te benoemen voor het Erfurter parlement, werd met groote koelheid ontvangen. Een derde, ter naauwernood, van de bevoegden, verwaardigden zich hunne stem te gaan uitbrengen, en de vurige voorstanders der liberale zaak onttrokken zich geheel aan een plan, 't welk meer op bevrediging van dynastische eerzucht dan op de ware grootheid en eenheid van Duitschland scheen te moeten uitloopen.

Dat plan, beweerden velen, kon in weinig woorden worden geschetst: Oostenrijk uit te sluiten uit de Duitsche bonds-vereeniging, en dan, door op de vrees of de zwakheid der kleinere leden van dat ligchaam te werken, aan Pruisen eene onverdeelde suprematie over het overige der natie te verschaffen.

Sedert de eerste aanduidingen van dit plan, in de parlementaire intrigues van Frankfort, vermoedde men, dat dit, en dit alleen, deszelfs waar karakter en doel was, alhoewel het gehuld werd in den aanlokkelijken tooi van constitutioneele regering en nationale eenheid. Wat in wezenlijkheid beoogd werd, het was het algemeen overwigt van het hof van Berlijn, door middel van eene vergadering, hoofdzakelijk uit Pruisische leden bestaande, en de versmoring van het gezag der staten die in den kring van Pruisischen invloed mogten zijn gehaald. Men verwachtte niettemin, dat bij verdere ontwikkeling van dat plan, de Duitsche regeringen zouden bemerken, dat de termen, waarop zij tot den bond van 1815 toetraden, gevaar liepen van aan den geest der revolutie ten offer te worden gebragt; en dat de bevolking der onderscheidene staten bedenken zou, dat, ofschoon zij zich eene vermindering harer onafhankelijkheid konden getroosten ten behoeve van Duitschlands welzijn, zij geenzins meenens waren zoodanige opoffering te doen aan de vergrooting van Pruisen. Er werd gehoopt, dat de blijkbare gevolgen van deze handelwijze Pruisen zelf niet zouden ontgaan, en dat het bij tijds terug treden zou uit een spel, 't welk tot geen geringer prijs dan Duitschlands verdeeling kon worden gewonnen. Doch in die verwachtingen schijnt men zich te hebben bedrogen, en de resultaten der Pruisische politiek worden iederen dag dringender en gevaarlijker. Sedert het onbewimpeld protest door de Oostenrijksche regering, in december laatstleden afgelegd tegen de gevolgen die van het Erfurter parlement konden worden gewacht, worden er zekere voorstellen van compromis door Pruisen aan het kabinet van Weenen gedaan, die echter niet als afdoende of opregt werden beschouwd. Inderdaad, bijaldien zij iets beteekenden, zoo hielden zij in, dat Pruisen zelf de politiek opgeven wilde, welke het steeds voorgaf te volgen, zonder den schijn te willen hebben van dezelve te laten varen; eene handelwijze, die slechts zou hebben gediend, om zijne strijdige verpligtingen nog onbestaanbaarder te maken, en immer gevolgd zou kunnen geworden zijn door maatregelen in den eenen of den anderen zin. Intusschen werd het afzonderlijk traktaat der zuidelijke koningrijken, toegestemd door Saksen, goedgekeurd door Oostenrijk en door Hanover nog niet volstrekt geweigerd, onderhandeld en geteekend. Als de Erfurter vergadering bijeen kwam, hadden Hanover en Saksen zich reeds aan het Drie-Koningen-verbond onttrokken; Oostenrijk sloeg den gang van zaken wantrouwend gade, terwijl een leger van 85,000 man de bergpassen van Boheme bezette; Wurtemberg verkondigde onbewimpeld zijnen tegenstand, en het Duitsche volk, in welks naam de onderneming heette te geschieden, sloeg haar met mistrouwen of spotternij gade. Onder deze omstandigheden, heeft de Pruisische regering goed gevonden eenen dreigenden toon jegens de verbonden staten aan te nemen. Eerst werd de Pruisische gezant uit Hanover terug geroepen, daarop werd er eene soort van procedure tegen dat Koningrijk en Saksen ingesteld. Bij den ontvangst te Berlijn, van de energieke rede, welke de Koning van Wurtemberg had gehouden, bezigde de heer VON SCHLEINITZ, de Pruisische minister van Buitenlandsche Zaken, eene gansch niet vriendschappelijke taal, en zond eene nota af die van groote verbolgenheid getuigde: den volgenden dag verliet de baron VON HÜGEL, de Wurtembergsche gezant, Berlijn. Indien de Koning van Pruisen meenens is zijne gezanten terug te roepen van alle hoven die zijne handelingen gispen, zoo moet hij eenen soortgelijken maatregel nemen jegens Oostenrijk en Rusland, terwijl men ter naauwernood een land kent, waarin zijne politiek bijval heeft gevonden; en bijaldien er een paar stappen verder in dezelfde rigting worden gedaan, zoo zou eene ontbinding van de bondsvereeniging zelve, ja, stoornis van den vrede van Midden-Europa, er het gevolg van kunnen wezen. Het schijnt, dat de Koning van Pruisen in deze aangelegenheid zijn volle vertrouwen geplaatst heeft in den heer VON RADOWITZ, die te Erfurt de hoofdrol speelde en hartstogtelijk hangt aan de zaak, welke hij voorstaat. Met goede bedoelingen, en eene energie eene rijper doordachte onderneming waardig, is de heer VON RADOWITZ te beschouwen als de hoofdaanlegger dezer wanorde, en, bijaldien zijne gezindheid ons met juistheid is beschreven, zou hij althans bereid zijn, om zijne geliefkoosde theorie tot het uiterste door te zetten. Evenzeer ingenomen met Duitschlands beweerde regten op een gedeelte van het gebied der Deensche Kroon, verwacht hij van de Erfurter vergadering verdere aanmoediging der krijgszuchtige neigingen van de hertogdommen, en schijnt hij voorbij te zien, dat Duitschland en andere landen niet naar zijn goedvinden te reconstitueren zijn. De vervulling der voorwaarden van den Deenschen wapenstilstand van den 10den juli, en het behoud der fundamentele beginsels der akten en verdragen die de Duitsche bondsvereeniging van 1815 daarstelden, zijn thans onderwerpen van regtstreeksch belang geworden van al de Europesche mogendheden. Betrekkelijk de eerstgenoemde aangelegenheid, heeft de Russische regering aan die van Berlijn en aan de Bondscommissie te Frankfort hare gevoelens in de ondubbelzinnigste taal te kennen gegeven, en men zegt, dat de Britsche ministers, eene niet minder bepaalde taal hebben gevoerd. Want welke concessiën men ook voorzigtig achten moge te maken aan het groote doel van hervorming en versterking der federale instellingen van Duitschland, in overeenstemming met de bedoelingen van Pruisen, zoo kunnen die instellingen niet billijker wijze tot een voorwendsel dienen voor eene voortgezette inbreuk op de erkende regten eener derde mogendheid; evenmin als de bestaande bepalingen van vereenigingen tusschen de Duitsche staten verijdeld kunnen worden naar goedvinden van eenig bijzonder lid dier vereeniging, blootelijk op zijne zwaktste naburen werkende. Met het opregt verlangen om de gevaren, waaraan Duitschlands vrede blootgesteld is, niet te overdrijven, en bij alle partijen eene innige gehechtheid aan dien onschatbaren zegen onderstellende, kunnen wij het oog niet sluiten voor het feit dat dezelfde oorzaken, die reeds geleid hebben tot de schorsing der diplomatische betrekkingen tusschen Pruisen, en twee der kleinere Duitsche koningrijken en die zulke krachtige en plegtige verklaringen van andere en grootere mogendheden hebben uitgelokt, ver gaan in het leggen van eenen grond tot oorlog. De Pruisische regering is te verlicht om niet in te zien, dat zij verantwoordelijk zou worden gehouden voor den uitslag, en dat het staatsregt van Europa en de regten van zooveel onafhankelijke staten niet zwichten kunnen voor de excentrieke en ombestemde politiek harer raadsmannen. Niemand betwist aan Pruisen de onbeperkte oefening en het volle genot dier constitutioneele regten, welke het zoo kortelings en met zoo veel moeite heeft verkregen, en wij wenschen van harte, dat die regten de rijpheid en duurzaamheid erlangen, welke noodig zijn, om Pruisens invloed onder de meest vrije staten van Europa te vestigen. Doch die binnenlandsche veranderingen zouden de hagchelijkste kansen loopen bij eenen strijd om onderwerpen van buitenlandsche ambitie, waarvan het onmogelijk is het einde te bepalen; en indien het Pruisische volk willens zijn mogt eene zoo avontuurlijke politiek te omhelzen, zoo zou het de wezenlijkheid voor de schim van nationale grootheid laten varen. De publieke opinie des lands moet deze gewigtige vraag beslissen; want ofschoon sommige van de vermetelste raadslieden der Kroon tot nog toe geschraagd werden door koninklijke gunst, zoo is het nogtans aan de instemming des volks alleen, dat zij de verdere middelen kunnen ontleenen, om hunne plannen in volle uitvoering te brengen; en men vertrouwt dat het gezond verstand en de stellige belangen des volks vermogen genoeg zullen hebben eene verscheuring der natuurlijke banden van Duitschland te verhoeden, en de regering te nopen, dat zij de politiek opgeve van eenige onvoorzigtige mannen, die persoonlijke vernedering ten koste van veel grooter rampen mogten willen ontgaan. Men moet echter de toerustingen niet uit het oog verliezen, welke Pruisen ten behoeve eener dadelijke worsteling heeft gemaakt: de leening van 18 millioenen, den grooten krijgsvoorraad dien het heeft verzameld, en de incorporatie der troepen van zijne kleinere bondgenooten; en tenzij de Pruisische regering bewogen worde tot bevredigender onderhandeling met de andere Duitsche staten, tot herstelling van een wezenlijk en billijk federaal gezag, mag men den loop der gebeurtenissen met bezorgdheid aanschouwen.

Kon er nog eenige twijfel hebben bestaan omtrent de ondoelmatigheid der halve maatregelen, welke de Fransche regering, na de verkiezingen van den 10den maart, meende te moeten aanwenden, zoo zou de indruk, welken de aankondiging dier maatregelen op het publiek maakte, allen twijfel ten deze hebben opgeheven. Het wets-ontwerp, houdende verzwaring der fiskale bepalingen op de dagbladpers, zal, ten gevolge van hare algemeenheid, het euvel, hetwelk zij bestrijden moesten, niet verminderen; want in de departementen zullen de bladen der gematigde partij er ten minste zoo veel als hunne tegenstanders bij lijden, omdat zij een beperkter omloop hebben. Een andere maatregel waaraan nog meer belang gehecht werd, voor het behoud der rust in de hoofdstad, is de aangekondigde uitzetting van alle personen, die geene erkende woonplaats hebben, krachtens eene oude wet van het jaar IV der eerste republiek. Zoodanige maatregel kon zeer goed geweest zijn, ware hij onvertraagd en met gestrengheid uitgevoerd geworden, doch nu hij slechts op eenige lieden toegepast werd, en als een dreigend zwaard boven het hoofd der andere blijft hangen, is er weinig goeds van te verwachten. De weifelmoedigheid of zwakheid, welke de regering alzoo toont, kan niet anders dan haar moreel aanzien verzwakken. Het is, verder, niet door de benoeming van eenen minister van Politie, noch door het heffen van eenige penningen ten behoeve eener uitgeputte schatkist, dat de President, of eenig ministerie, waarmede hij zich omringen moge, hopen kunne Frankrijk te behoeden voor de gevaren die het bedreigen, en wij moeten erkennen, dat die gevaren eer verergerd dan verminderd schijnen door de maatregelen, welke tot derzelver verhelping werden genomen. Van daar de onwelkome aanduidingen van volksmisnoegen, die onlangs, voor de eerste maal, LODEWIJK NAPOLEONS ooren troffen, toen hij den *Faubourg St. Antoine* doorreed. Van daar ook de verandering in de verhouding der partijen, welke eene zoo donkere onzekerheid over de toekomst der republiek spreidt. Die verandering in de verhouding der partijen, kan worden verklaard door te zeggen dat de zwakheid en de fouten der regering ten gevolge hadden het aangroeijen der oppositie, ten koste van een aanmerkelijk gedeelte van dat ligchaam, 't welk, een jaar geleden, de partij der orde genoemd werd; daar, terwijl de beginselen van dat soort van coalitie ontbonden werden door verschillende oorzaken, er eene naauwere versmelting plaats had tusschen de liberale oppositie en de hoofden der revolutionaire factie. Wij beschouwen die versmelting als eene beginsellooze en gevaarlijke combinatie. Wij houden ons overtuigd dat ten dage des triomfs — bijaldien die dag weder door gewelddadigen opstand mogt aangebragt worden — de liberale oppositie volstrekt onvermogend zijn zou de wanhopige bondgenooten te beteugelen, wier bijstand zij thans niet schroomt aan te nemen; en vermoedelijk zou men er de verschrikkelijkste gevolgen van zien. Maar, de feiten nemende gelijk zij zijn, zoo is het onbetwistbaar, dat de oppositie tegen de politiek der regering, in Frankrijk, sterk toeneemt, en dat, alhoewel die aangroeijing der liberale oppositie, als zaak van opinie, niet moet worden verwisseld met de vernielende leerstellingen en woeste hartstogten der socialisten, nogtans, uit eene gemeenschappelijke vijandigheid jegens de regering, duizende van burgers niet aarzelden, bij de jongste verkiezing, hunne stem uit te brengen ten gunste van ultra-democratische candidaten. Hoe verder de President en zijne ministers de politiek, welke hem door sommige zijner onverantwoordelijke raadgevers wordt aanbevolen, voortzet, des te erger zal vermoedelijk het verbond tusschen de roode factie en het bedoeld gedeelte der liberale oppositie worden. Het gevolg daarvan is, dat de kracht en het getal der roode partij zelve, ondersteld of beweerd wordt snel aan te groeijen, en dat de donkere voorspellingen der allarmisten voortgaan het gevaar te overdrijven en te verergeren. Wij zijn, wij moeten het bekennen, eenigzins ongeloovig wat betreft den geduchten voortgang der roode partij, of van dat gedeelte derzelve die de helsche dwaasheid en vernieling der revolutie tot het uiterste drijft. Zulke schokken zijn gewoonlijk het werk van weinigen, veeleer dan dat van een geheel volk, en ofschoon de Fransche bevolking buiten kijf zeer weinig vatbaar is om de politische regten, welke haar jongstelijk werden toebedeeld, met oordeel uit te oefenen, zoo kan zij nogtans niet blind genoeg voor waarheid en eigenbelang zijn geworden, om de godslasteringen van een PROUDHON of de wetgeving der *Montagne* te willen aannemen. Frankrijk heeft oneindig minder te vreezen van de roode partij zelve, dan van hare dienstpligtigen en bondgenooten, welke, zonder eene volkomen gelijkheid van gevoelen met die partij te belijden, nogtans in geene geringe mate bijdragen tot haren eindelijken triomf, en zulks uit verschillende drijfveren van misnoegen, eerzucht, ijdelheid en gebrek aan vaste beginsels van politisch gedrag. Bijaldien nu deze beoordeeling van de gesteldheid der partijen in Frankrijk juist is, zoo zou het schijnen, dat de beste staatkunde voor Frankrijk die ware, welke de roode partij tot hare eigene kracht alleen reduceerde, door van haar af te zonderen eene klasse van burgers, die haar eene kracht en een karakter bijzetten, welke haar eigenlijk niet toekomen; en dat de slechtste staatkunde voor Frankrijk diegene is, welke zekerlijk strekt om tot oppositie en vijandigheid tegen de regering eene groote klasse van burgers te drijven, die in wezenlijkheid niet met de rooden kunnen worden vermengd, en die deze vermoedelijk op de barricades zouden bestrijden, bijaldien zij nogmaals eene poging mogten aanwenden om hunne helsche bedoelingen ten uitvoer te leggen.

Ingezonden Stukken.

De INTERPELLATIE van den heer HOFFMAN VAN VOORBURG.

Het liet zich vermoeden, dat de nieuwe benoeming van burgemeesters in 1850 geheel andere resultaten zou aanbieden dan het geval was geweest in 1844, — vooral ten aanzien van de provincie Zuid-Holland, waar de aristocratie met hare ambachtsheerlijke regten en hof-intrigues, immer hare gunstelingen had weten te behouden en waar men, nu vooral, er op uit zou zijn, om die te handhaven, om toch zooveel nog mogelijk te redden en te sparen van het doemvonnis der grondwet, dat de heerlijke regten voor goed vernietigd heeft.

Evenwel is de uitkomst der verandering niet eens zóó schrikkelijk geweest als men te voren geloofde en meende reden te hebben aan te nemen.

Nadat die benoemingen zijn gekend geworden, mogt men klagten verwachten van wie niet weder waren herbenoemd en zelfs kon men waarschijnlijk stellen, dat er zou worden gepetitionneerd met al den aankleve van dien, ja dat men geene moeite zou sparen om een lid der Tweede Kamer, wie dan ook, te bewegen tot eene interpellatie ter dier zake, van den minister van Binnenlandsche Zaken. Ditmaal heeft die Kamer zich, verstandig, buiten *die* interpellatie gehouden, maar toch zijn de ontevredenen geslaagd, en wel dáár, waar het zich, het minst liet wachten, — in de deftige, hooggeplaatste en ernstige, voor de regten der kroon en voor hare attributen *meer speciaal* strijdende en wakende Eerste Kamer, wier bedachtzaamheid en meerdere geroemde bezadigdheid, die doldriftige inquisitie

naar *benoemingen* door de Kroon gedaan, in de verte niet lieten gissen.

Maar, mijnheer de burgemeester van mijnheer HOFFMAN VAN VOORBURG en mijnheer de burgemeester van mijnheer GROENINX VAN RIDDERKERK waren voorbijgegaan geworden, — en ziedaar eene misdaad die fel moest gewroken worden, en dat niet om het belang van die gemeenten, — o neen, want welhaast zijn die gemeenten weder met de nieuw benoemden, dat respectabele en waardige menschen zijn, — verzoend, — maar om de beleediging aan hen, mijneheeren HOFFMAN en GROENINX aangedaan, want zij toch zijn leden van de Eerste Kamer, behooren tot de hooge aristocratie en hebben den in hun oog te burgerlijken minister te kennen gegeven, dat zij de burgemeesters in hunne gemeenten verlangden behouden te zien, en als nu maar aan die kennisgeving ware voldaan geworden, o, dan was er niet half zooveel lawaai in de wereld geweest; maar nu, nu dat niet is gebeurd, moest de minister voor hunne vierschaar, als leden der Eerste Kamer, verschijnen en eene representatie aan den volke worden gegeven, die veel had van de lucht-schermpartij tegen de windmolens, van DON QUICHOTTE; de interpellatie van den heer HOFFMAN, is eene overtuigende proef van de werkzaamheid van den reactie-geest, die alle hare krachten inspant, openbaar en verborgen, om terug te keeren tot de, voor de aristocratie, gulden dagen van het behoud van voorheen; want wat vooral ergert is nog, dat niet meer gemeesterde jonkheeren zijn geplaatst en benoemd geworden.

De heer HOFFMAN, de bijzonder geërgerde »Edelmogende" aan de opmerking van een *fictief* vertegenwoordiger te zijn, zou de *Bram* wezen die toonen zou den minister *aan te durven*, om daarna met opgeheven hoofd en trotschen blik te vragen: »He wat zeg je er van?" *Il y avait beaucoup de bruit et peu de besogne*, en reeds de eerste vraag getuigt van den moedwil om te vragen, want waarlijk anders is het toch niet, tenzij men den heer HOFFMAN, — en mijnheer is lid van de Eerste Kamer, — mogt verdenken dat hij beter aan de ombre-tafel dan in de grondwet te huis is; immers de interpellator vraagt allereerst, waarom de ambachtsheerlijke regten niet gehandhaafd, zoolang het reglement op het bestuur ten platten lande nog bestaat? Wel wordt maar genoemd: »waarom art. 3 der additionneele artikelen *niet* geëerbiedigd?" maar de zin is toch: »waarom niet aan de ambachtsheeren eene voordragt gevraagd voor de vervulling der vacatures?" Ware dat toch geschied dan hadden die ambachtsheeren nog eens kunnen dwarsboomen en het ministerie bemoeijelijken en ware er gelegenheid geweest, om met de bondgenooten een web van fijne intrigues te weven of hunne gunstelingen te behouden of andere te doen benoemen. Men verbeelde zich na maart 1848 *in* 1849 — voordragt door ambachtsheeren! dat riekt wat erg naar den mostaard der reactie! — Gelukkig dat de minister kon antwoorden: Lees art. 1 derzelfde additionneele artikelen: »de heerlijke regten, betreffende voordragt of aanstelling van personen tot openbare betrekkingen zijn afgeschaft." Dit was trouwens in geheel het land bekend, dat wist iedereen, — UITGENOMEN de voormalig *Edelmogende heer!* die, in de *enkele* en de *dubbele* Kamer, de grondwets-herziening hielp voorbereiden en hoorde behandelen, ja mede voteerde, — nog eens: UITGENOMEN, het *tegenwoordig* lid der Eerste Kamer, de heer HOFFMAN, — eene duchtige aanbeveling voor hem bij de nieuwe Provinciale Staten! — Nu volgen niet gelukkiger vragen, van welke de eerste vraag, liefelijk als het slotwoord: »*opgedrongen*" aldus luidt: »Waarom zijn aan sommige gemeenten, vreemde burgemeesters, *opgedrongen?*" daarna: »welke regel is gevolgd bij de toepassing van de wet op het notariaat?" voorts: »waren de niet herbenoemden, de benoeming onwaardig?" 5o. »Zijn de rapporten en voordragten van de gouverneurs ter kennis des Konings gebragt?" en eindelijk als toegift op den hoop: »Krachtens welk regt heeft de regering den burgemeester van Gouda van zijn ambt ontslagen?" — Waarlijk, er was op die vragen een kort en bondig antwoord te geven, dat de minister, blijkbaar uit bescheidenheid en beleefdheid jegens de Kamer, heeft terug gehouden, want de vragen, — misschien de laatste uitgezonderd, waren niet van hare competentie, maar die behandelde punten behooren tot de *geheel vrije* uitvoering van de Kroon, terwijl art. 10 van het reeds aangehaalde en gemelde reglement in de slotbepaling op alle die schelklinkende vragen, het eenvoudige antwoord geeft: »*Alle ontheffingen, de personen der burgemeesters betreffende, blijven aan den Koning voorbehouden.*" Hier is *niet ééne* restrictie, even weinig als ergens eene wet bestaat die regelen voorschrijft naar welke men zich, bij het verleenen van dispensatiën te gedragen hebbe. De minister heeft zeer *ad rem* en met een ménagement van particulariteiten en ontzag voor bijzondere personen, waarvoor men hem dank mag weten, geantwoord, maar juist dat antwoord, gegeven door den man die voor den heer HOFFMAN, een schrik- en kwel-geest schijnt te [illegible] om de beleefdheid der vormen en de bedachtzaamheid der uitdrukking, hem geërgerd en zijne, met moeite, bedwongen hartstogten in beweging gebragt, want de minister was geheel kalm, en de heer HOFFMAN had zich verbeeld, eene bevende stem te hooren en een gelaat vol angstzweet te aanschouwen, misschien wel een paar gevouwen handen hem wenkende om genade!

De repliek van den heer HOFFMAN is onstuimig, is woest en het slotwoord *allerbespottelijkst* en voor eene *Eerste Kamer* hoogst ongepast. Mijnheer HOFFMAN leest »Engelsche ministerieële bladen" althans zegt in een blad gelezen te hebben: »dat het wel eene ellendige zaak moet zijn, die men niet aan eene parlementaire discussie durft bloot te stellen;" — maar zou hierop het antwoord niet voegen: dat het wel eene ellendige interpellatie moet zijn omtrent welke men »niet beöogde eenige stemming, zelfs geen *ordre du jour motivé* uit te lokken?" en die eindigen moest zoo als ze geëindigd is, met een ijdel schermspel van nijd-ademende woorden, omdat men niet gehoord was in zijne wenschen en men de stoutheid had gehad, mijnheer van de Eerste Kamer te wederstreven, en in de onstuimigheid van die drift, wordt het Koninklijk prerogatief door het lid der Eerste Kamer niet weinig aangetast, daar men de leer verkondigt dat: »wanneer de gemeenten, door »den gouverneur ondersteund, eene benoeming bij »continuatie verlangen, het in den regel moet ge»legen zijn, dat aan dat verzoek wordt gehoor ge»geven."!!! Langzamerhand blijkt de monomanie van den heer HOFFMAN die, *tegenwoordig*, overal willekeur, autocratie, politieke remotiën, partijgeest en vooral *republikeinen* wil zien, en die, in niets heeft gelet op het antwoord van den minister, die, eerlijk en te goeder trouw, de redenen had opgegeven welke hem bewogen hebben tot de voordragt en die waarlijk eene nadere overweging en geen bar en opgewonden antwoord verdienden. Om toch gerust te zijn, — wij willen geene namen noemen, ga men de gecontinuëerde burgemeesters-notarissen eens na, en dan zal men bevinden dat geen bijna, eene *politieke* kleur heeft aangenomen, maar rustig en stil in de praktijk werkte en om de politiek niet dacht, ja, velen niet eens het *Bijblad* lazen; ja, men zal behouden vinden, die waarachtig behoudsmannen waren en onder Koning *Willem I* reeds dispensatie, ook wegens minderjarigheid genoten, — terwijl onder de uitgevallen burgemeesters-notarissen, de politiek ook al heel weinig of liever niet te beteekenen had, tevreden als zij waren als maar het protocol met acten werd opgedikt.

Maar dat is voorbijgezien, evenzeer als men er niet aan dacht of het kon opgaan, om in aanzienlijke gemeenten als Voorburg en Ridderkerk, de burgemeesters-notarissen te behouden en elders te doen uitvallen, of liever als zij daar behouden werden, konden ze elders, niet zonder willekeur, worden voorbijgegaan; en hoezeer Voorburg dan zoo hoog mag roemen op zijnen ontslagen burgervader en de heer HOFFMAN er zoo breed van uitmeet, is ons toch wel eens langs de ooren gewaaid dat de *haute volée* niet altijd eenstemmig was in oordeel met de burgerklasse en de smallere gemeente, die de *haute volée* en haren begunstiger hebben te ontzien, maar die daarom toch niet elke daad *als onpas tijdig* roemden.

De interpellatie over een ondergeschikt onderwerp, buiten de bemoeijing der wetgeving gelegen en alleen in aanraking met enkele prerogative regten der aristocratie en voortgesproten uit gekrenkten trots tegen eenen minister, die niet gereed stond blindelings de wenschen van haar *bon plaisir* te volgen, moge waarschuwen om niet verleid te worden tot terugkeeren op den weg der reactie, — maar leert reeds, bij voorraad, hoe moeijelijk het zal vallen de organieke wetten tot stand te brengen en welke vreesselijke krachten zullen worden ingespannen om, *indien maar immer mogelijk*, de tegenwoordige bewindsmannen en met hen, de regeling van die gevreesde wetten te verwijderen, die de aristocratie vooral niet zou willen of wenschen dat tot stand kwamen, tijdens een ministerie dat naar hare wenschen niet luistert en de intrigues met alle hare ellendigheid belacht, overtuigd het goede te willen, en spottende met den uitroep van: »weg met de republikeinen," — die ieder begrijpt dat alleen in de hersenen kan opkomen van eenen monomanist, die *op kermis* en op *zijn verjaardag* te Voorburg is gewoon geworden aan den uitroep: *Leve* HOFFMAN", maar dan als hij vuurwerken uitdeelde en de jongens op broedertjes in de kermiskraam vergastte. *Meer dan genoeg. Tantum.*

Correspondentie.

Wegens plaatsgebrek moet het berigt omtrent de inzameling der gelden voor Lunteren, tot ons volgend nommer blijven liggen.

DRUKFOUT.

In de advertie houdende aankondiging der tusschen de wed. VAN HEUMEN en A. S. VAN HEUMEN opgerigte vennootschap, staat, 3de kolom regel 18 van boven: »zoodanig dat zij door elk der vennooten telken ja»re tegen den *tweeden* januari — kan worden op»gezegd; lees: »telken jare tegen den *eersten* janu»ari" enz.

Waterhoogte te Arnhem.

Den 16 april 2 El 5 Palm 5 Duim; gew. 0 D. gev. 1 D.

De prijs dezer courant is f 5 in de drie maanden. Afzonderlijke nommers 10 cents. Advertentiën van één tot vijf regels f 1.00 voor elken regel daarboven 20 centen, behalve 35 centen zegelregt voor elke plaatsing.

Te Arnhem, bij G. J. THIEME, Boekdrukker.